

СИЛАБУС КУРСУ
«Соціально-психологічна допомога клієнтам в різних професійних сферах діяльності»
 другого (магістерського) рівня вищої освіти
 для студентів спеціальності «Психологія» («Практична психологія») за
 освітньо-професійною та освітньо-науковою програмами
 факультету педагогіки та психології

Назва курсу	<i>Соціально-психологічна допомога клієнтам в різних професійних сферах діяльності</i>
Адреса викладання курсу	м. Київ, вул. Тургенівська 8 / 14, 10 поверх , аудиторія 10-5
Контактна інформація щодо викладача	Середюк Тетяна Володимирівна smlorto@gmail.com
Консультації по курсу відбуваються	Щовівторка з 10.00 до 12.00 та перед іспитом у червні
Сторінка курсу	
Передумови зарахування на курс	Вивчення даної дисципліни неможливе без професійних знань і умінь, набутих при опануванні курсів: Соціальної психології; Вікової психології; Психології особистості; Психології спілкування; Психології управління; Психології конфлікту; Конфліктології, Психології масових комунікацій; Соціальної педагогіки; Психології соціальної роботи, Управління соціальними процесами; Організації психологічної служби тощо.
Мета та завдання курсу	<p>Метою опанування даної дисципліни є формування знань, умінь та навиків щодо надання студентам можливості опанування комплексу знань та умінь щодо сучасних принципів і стратегій соціально-психологічної допомоги клієнтам в різних професійних сферах діяльності відповідно до меж компетенції практичного психолога.</p> <p>Основними завданнями вивчення даної дисципліни є:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Розкрити зміст основних напрямів, принципи, моделі, методи та форми надання соціально-психологічної допомоги клієнтам в різних професійних сферах діяльності. • Розкрити основні теоретичні моделі, закономірності, чинники та механізми розвитку складних життєвих обставин, соціального виключення, соціальної дезадаптації та формування девіантної поведінки людини. • Сформувати у студентів вміння, необхідні для застосування сучасних методів та форм надання соціально-психологічної допомоги клієнтам в різних

	професійних сферах діяльності.
Міждисциплінарні зв'язки	Зміст курсу тісно пов'язаний із такими дисциплінами: «Психологія управління», «Психологія професійного спілкування», «Психодіагностика», «Психологічне консультування», «Основи психокорекції».
Інформація про курс (про що йде мова)	Курс «Соціально-психологічна допомога клієнтам в різних професійних сферах діяльності» складається з трьох модулів. У змісті першого модуля «Специфіка та зміст соціально-психологічної допомоги» розглядається соціально-психологічна допомога: поняття, історія та розвиток, загальна проблематика, категорії населення, які потребують соціально-психологічної допомоги. Особливості професійної та непрофесійної соціально-психологічної допомоги. Види спеціалізованої психологічної допомоги. Основні концепції соціально-психологічної допомоги. У змісті другого модуля «Технології надання соціально-психологічної допомоги» висвітлюються особливості поняття соціальної, психологічної, соціально-педагогічної технології. Підходи та принципи побудови технології надання соціально-психологічної допомоги. Цілі та очікувані результати, етапи та оцінка часових меж у наданні соціально-психологічної допомоги різним категоріям клієнтів. Технології діагностичної, профілактичної роботи, корекції та реабілітації, проектування та соціально-психологічної терапії. Основні процедури консультативної взаємодії у процесі надання соціально-психологічної допомоги. Комунікативні аспекти консультативної взаємодії. Соціально-рольові аспекти консультативної взаємодії. У змісті третього модуля «Особливості роботи з клієнтами в різних професійних сферах діяльності» висвітлюються особливості соціально-психологічна допомога в медичній сфері, в управлінській діяльності, соціально-психологічна допомога клієнтам, діяльність яких пов'язана із особливими умовами.
Чому це актуально, цікаво чи важливо?	Опанування курсом дає можливість оволодіти засобами психологічної допомоги у кризовій ситуації (кризова інтервенція); набути професійних умінь щодо надання психологічної допомоги, спрямованої на управлінське консультування як метод вдосконалення управлінської практики. Опанування одним із ключових методів соціально-психологічної допомоги - соціально-психологічним супроводом.
Місце навчальної дисципліни в системі професійної підготовки фахівця	Навчальна дисципліна «Соціально-психологічна допомога клієнтам в різних професійних сферах діяльності» є варіативною, вона є дисципліною вибіркового блоку «Організаційна психологія».

<p>На які питання відповідь курс і його головний аргумент?</p>	<p>У процесі вивчення курсу майбутній фахівець навчиться основним вимогам до професійної підготовки консультанта- фахівця із соціально-психологічної допомоги, завданням та рольовим функціям, етичним нормам та принципам надання допомоги. Головний аргумент: курс допомагає у власному становленні успішного фахівця та сприяє у тренуванні професійних умінь, спрямованих на здійснення соціально-психологічної допомоги .</p>
<p>Очікувані результати навчання</p>	<p>Компетентності:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети; ✓ Здатність ефективно взаємодіяти з колегами в моно- та мультидисциплінарних командах; ✓ Здатність розробляти та впроваджувати інноваційні методи психологічної допомоги клієнтам у складних життєвих ситуаціях. ✓ Здатність приймати фахові рішення у складних і непередбачуваних умовах, адаптуватися до нових ситуацій професійної діяльності. <p><i>Знати:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ основні напрями, принципи, моделі, методи та форми надання соціально-психологічної допомоги клієнтам в різних професійних сферах діяльності; ✓ основні підходи до визначення складних життєвих обставин, соціальної вразливості та незахищеності, особливих потреб та обмежених можливостей, соціального виключення, соціальної дезадаптації, девіантної поведінки та їх причин; ✓ принципи та форми організації надання соціально-психологічної допомоги, систему установ та організацій, що надають соціально-психологічну допомогу клієнтам в різних професійних сферах діяльності. ✓ зміст, структуру, основні етапи та методи надання соціально-психологічної допомоги клієнтам в різних професійних сферах діяльності; ✓ соціально-психологічні характеристики та особливості роботи із клієнтами в різних професійних сферах діяльності. <p><i>Вміти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ оцінювати потреби представників різних груп клієнтів у соціально-психологічній допомозі, розробляти критерії та індикатори оцінки ефективності та результативності наданої соціально-психологічної допомоги, визначати рівень задоволеності потреб за результатами роботи; ✓ розробляти програми та організувати здійснення надання соціально-психологічної допомоги клієнтам в різних професійних сферах діяльності відповідно до визначених потреб; ✓ розробляти та реалізовувати програми індивідуальної роботи щодо надання соціально-психологічної допомоги, використовуючи техніки, прийоми, методи, технології надання допомоги клієнтам в різних професійних сферах діяльності.
<p>Методи навчання</p>	<p>Пояснювально-ілюстративні, інтерактивні: мікророзповідання, інверсії, емпатії, інциденту, конкретної професійної ситуації</p> <p>Рольовий тренінг.</p> <p>Розв'язування психологічних завдань.</p>
<p>Перелік основних практичних завдань</p>	<p>Модуль 1. «Специфіка та зміст соціально-психологічної допомоги»</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Складання структурно-логічної схеми «Технологія надання СПД» 1. Вивчення особливостей соціально-педагогічного патронажу, як форми соціально-психологічної допомоги. 2. Вивчення змісту екзистенційної(унікальної) підтримки людини або суспільства в

	<p>ситуаціях ускладнення, які виникають під час їх особистісного та соціального буття.</p> <p>Модуль 2. «Технології надання соціально-психологічної допомоги»</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Вивчення поняття “ консалтинг ”, яке означає консультиування або вид інтелектуальних послуг, котрий пов’язаний з вирішенням проблем підприємства у сфері управління й організаційного розвитку. 2. Вивчення особливостей коучингу як виду психологічної допомоги. <p>Модуль 3. «Особливості роботи з клієнтами в різних професійних сферах діяльності»</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Вивчення основних напрямків консультиування в управлінні та менеджменті. 2. Складання узагальнюючу таблицю «Методи надання СПД».
<p>Література для вивчення дисципліни</p>	<p>Основна</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Айві Ален. Цілеспрямоване інтерв'ювання і консультиування: сприяння розвитку клієнта. Пер. з англ. О. Абесонової. — Навчальний посібник. — К.: Сфера, 1998.— 342 с. 2. Бондаренко А.Ф. Психологическая помощь: теория и практика: (Учеб. пособие для студентов ст. курсов психол. фак. и отд-ний ун-тов). - К.: Укртехпрес, 1997. - 216 с. 3. Грановская Р.М. Психология в примерах и притчах / Р.М.Грановская. – 2-е изд., испр. И доп. –СПб.: Речь, 2012. – 279 с. 4. Зверева І.Д., Кияниця З.П., Кузьмінський в.О., Петрович Ж.В. Оцінка потреб дитини та її сім’ї: від теорії до практики: Навч.посіб.: у 2-х част. – К.: За друга, 2011. – Част.1. – 224 с. 5. Панок В.Г. Психологічна служба: Навчально-методичний посібник для студентів і викладачів. – Кам’янець-Подільський : ТОВ Друкарня Рута, 2012. – 488 с. 6. Психолого-педагогічна реабілітація дітей, вилучених із сільськогосподарської праці. / За ред..О.П.Петрашук та І.І.Цушка. – К.: Ніка-Центр, 2003. – 228 с. 7. Роджерс К. Консультирование и психотерапия. Новейшие подходы в области практической работы. М.: ЭКСМО-пресс, 2000, с. 264. <p>Допоміжна</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бейгер Г. «Телефон довіри» як спеціалізована соціальна служба : навч. посіб. / Г.Бейгер, О.Лісовець, О.Плахотнік та ін. ; за заг.ред. С.Борисюк. – Ніжин : НДУ ім.М.Гоголя, 2014. – 139 с. 2. Вайс Керол Г. Оцінювання: методи дослідження програм та політики / Пер. з англ.Р.Ткачука та М.Корчинської, наук.ред.пер. О.Кілієвич. – К.: Основи, 2000. – 671 с. 3. Єрмаков І.Г., Пузіков Д.О. Життєвий проект особистості: від теорії до практики: Практико зорієнтований посібник – Київ: «Освіта України», 2007 – 212 с. 4. Инклюзивное образование: проблемы и перспективы: сборник научных трудов по материалам международной научно-практической конференции

	<p>«Сетевое взаимодействие университетов с социальными партнерами в области инклюзивного образования: международный и региональный аспект» (Великий Новгород, 19-21 мая 2014 года) /сост.Е.В.Иванов; НовГУ им.Ярослава Мудрого. – Великий Новгород, 2014 – 448 с.</p> <p>5. Лиз Гуалтерие ван Вейзел, Кейс Ваалдейк. Учимся работать профессионально в стационарных учреждениях. – К.: Абрис, 2004. – 104 с.</p> <p>6. Організація та науково-методичне забезпечення діяльності психологічної служби і ПМПК / Гаркавенко З.О., Гобод І.Ю., Жук Т.В. та ін. : за наук.ред. В.Г.Панок, І.І.Цушко. – 2-ге вид. випр. – К. : Ніка-Центр, 2014. – 260 с.</p>																
<p>Політ ика курсу</p>	<p>Політика щодо дедлайнів та перескладання: Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).</p> <p>Політика щодо академічної доброчесності: Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів).</p> <p>Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із викладачем. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися усіх строків, визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом.</p>																
<p>Політика оцінюван ня</p>	<p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою протягом семестру</p> <table border="1" data-bbox="311 1100 1481 1415"> <thead> <tr> <th data-bbox="311 1100 886 1213">Вид діяльності</th> <th data-bbox="886 1100 1154 1213">Максимальна кількість балів за одиницю</th> <th data-bbox="1154 1100 1344 1213">Кількість одиниць до розрахунку</th> <th data-bbox="1344 1100 1481 1213">Всього</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="311 1213 886 1331">Робота на семінарському (практичному) занятті (в тому числі доповідь, виступ, повідомлення, участь у дискусії)</td> <td data-bbox="886 1213 1154 1331">8</td> <td data-bbox="1154 1213 1344 1331">5</td> <td data-bbox="1344 1213 1481 1331">40</td> </tr> <tr> <td data-bbox="311 1331 886 1373">ІНДЗ</td> <td data-bbox="886 1331 1154 1373">30</td> <td data-bbox="1154 1331 1344 1373">1</td> <td data-bbox="1344 1331 1481 1373">30</td> </tr> <tr> <td data-bbox="311 1373 886 1415">Модульна контрольна робота</td> <td data-bbox="886 1373 1154 1415">15</td> <td data-bbox="1154 1373 1344 1415">2</td> <td data-bbox="1344 1373 1481 1415">30</td> </tr> </tbody> </table> <p style="text-align: center;">максимальна кількість балів 100</p> <p>Екзамен 100 б. Підсумкова оцінка: середнє арифметичне оцінок за семестр і за екзамен.</p> <p>Політика виставлення балів. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час семінарських (практичних) занять</p>	Вид діяльності	Максимальна кількість балів за одиницю	Кількість одиниць до розрахунку	Всього	Робота на семінарському (практичному) занятті (в тому числі доповідь, виступ, повідомлення, участь у дискусії)	8	5	40	ІНДЗ	30	1	30	Модульна контрольна робота	15	2	30
Вид діяльності	Максимальна кількість балів за одиницю	Кількість одиниць до розрахунку	Всього														
Робота на семінарському (практичному) занятті (в тому числі доповідь, виступ, повідомлення, участь у дискусії)	8	5	40														
ІНДЗ	30	1	30														
Модульна контрольна робота	15	2	30														

